

## TARTU LINNAVOLIKOGU

## INFORMATSIOON

Tartu

12.02.2018 nr LVK-I-0007

**Informatsioon Tartu linna ning endise Tähtvere valla üldplaneeringu ülevaatamisest Tartu maakonna arengustrateegia 2014-2020, arengustrateegia "Tartu 2030", Tartu linna arengukava aastateks 2018-2025 ja Tähtvere valla arengukava aastateks 2013-2025 eesmärkide ja ülesannete osas**

Seoses Tartu linna ning Tähtvere valla üldplaneeringu ülevaatamisega vaadati üle järgmised arengudokumendid

- [Tartu maakonna arengustrateegia 2014-2020](#),
- [arengustrateegia "Tartu 2030"](#),
- [Tartu linna arengukava 2018-2025](#)
- [Tähtvere valla arengukava 2013-2025](#)

## **1. Tartu maakonna arengustrateegia 2014-2020**

### **1.1 Tartumaa üldvisioon**

Tartumaa strateegiliseks tunnuslauseks on „Väärt elu haritud maal“. See tähendab ühelt poolt väärtuste loomist, nendest lähtumist ja nende kasutamist, väärikat soovitud ja sobilikku elu ja keskkonda, teiselt poolt kvaliteetset haridust ja „üleharitud maad“ regionaalselt tasakaalustatud maakonda, otstarbekat maa ja teiste ressursside kasutamist ja tugevat maamajandust.

Maakonna strateegiline visioon laiendab ja täpsustab selle tunnuslause sõnumit läbi mõõdetavate eesmärgiväidete:

- Tartumaa on kasvava elanikkonnaga atraktiivne ja turvaline elukoht;
- Tartumaa elanikud väärtustavad isiklikku arengut, perekonda ja tervist – Tartumaa inimareng on heal Euroopa tasemel;
- Tartumaa annab suurima panuse Eesti paremaks muutumises – Tartumaa on jätkuvalt Eesti teadmiste tootmise keskus, Tartumaa sotsiaal-majandusliku arengu tempo ületab teisi maakondasid, Tartumaa on Eesti kvaliteedikeskus, sh ressursitõhusale majandusele ülemineku eestvedaja;
- Tartumaa on väärtustatud hariduse tõmbekeskus, sündmuste toimumiskoht ja huvitav külastuspiirkond;
- Tartumaa on piirkondlikult tasakaalustuv maakond;
- Tartumaa on maailmaga ühendatud ja suhtlev piirkond.

Tartu linna üldplaneeringuga seatud ruumilise arengu põhimõtted vastavad Tartu maakonna arengustrateegia 2014-2020 seatud visioonile. Tähtvere valla osas vajavad ruumilise arengu suunad üle vaadata uue üldplaneeringu koostamise käigus.

1.2 Järgnevalt on toodud Tartu maakonna arengustrateegiaga 2014-2020 määratletud eesmärgipärased arendustegevused üldvisiooni täitmiseks (numeratsioon vastavast dokumendist) ja nende vastavus Tartu linna üldplaneeringule ja Tähtvere valla üldplaneeringule.

- **4.1.1.10 Tartu linna rahvusvahelise kogukonna arendamine**

Tartu linna üldplaneeringuga on loodud eeldused rahvusvahelise kogukonna arenguks haridus-, kultuuri-, teenindus- ja majutusasutuste arendamisega ja elamuehituse suunamisega kesklinna.

- **4.1.1.11 Toomemäel akadeemiliste inkubatsioonitingimuste loomine valitud külalisprofessoritele – nt vana anatoomikum, Tähetorn, TÜ ajaloo muuseum**

Tartu linna üldplaneeringuga on antud võimalused arengueesmärgi täitmiseks.

- **4.1.1.12 Akadeemiliste majade ehitamine kesklinna, mis pakuvad mõistliku hinnaga kvaliteetseid üürikortereid töökoha läheduses**

Tartu linna üldplaneering nimetatud küsimust ei käsitle. Küll aga on linna üldplaneeringuga on ette nähtud planeeringualale ca 100 tuh. m<sup>2</sup> elamispinna lisandumine, üldplaneering ei saa reguleerida elamuturgu selle omandisuhte osas.

- **4.1.2.15 Esinemiskohtade arendamine ja turundamine (lisaks Tartule Elva, Alatskivi jt), et tekiks traditsioonid**

Tähtvere valla üldplaneeringus on käsitletud külaplatside, külakeskuste loomise vajadust (külaseltside käsutuses olevad hooned või ruumid) külakogukonna tugevdamise eesmärgil. Nimetatud teema peab leidma käsitlemist ka uues üldplaneeringus.

- **4.1.2.21 Pärandkultuuriliste oskuste rakendamise töökodade rajamine – rauatöö, puidutöö, käsitöö, maaehitus**

Tartu linna üldplaneeringuga on antud nimetatud valdkonna ettevõtetele arengueeldused rõhutatult kesklinna piirkonnas. Tähtvere valla üldplaneeringus ei ole käsitletud, uue üldplaneeringu koostamisel pöörata teemale tähelepanu.

- **4.1.2.32 Kultuurikvartalite rajamine**

Tartu linna üldplaneeringuga on määratud säilitamisele ja arendamisele Antoniuse õu ja Magasini t.- kvartal.

- **4.1.3.13 Ülikoolide majandusliku huvi tõstmine tugevate teaduspõhiste ettevõtete tekkel – osalus arendustegevuses – tehnopargid ülikoolidele kuuluval maal – Maarjamõisa, Oeconomicum, Tähtvere.**

Tartu linna üldplaneeringuga on maa-alad nimetatud arengueesmärgi tagamiseks reserveeritud.

Planeeringu järgi koondub Tartu Ülikooli ruumiline areng kesklinna linnakusse (*humaniora* ja *socialia* valdkond) ning Maarjamõisa linnakusse (*realia et naturalia* ja *medicina* valdkond). Maarjamõisa teaduslinna edasine areng toimub tipp tehnoloogilise teaduskeskusena.

- **4.1.3.15 Raudtee ja põhimaanteedega ühendatud tööstusalade arendamine transpordi- ja logistikasõlmedeks, sh sadamate kaasajastamine toodangu ekspordiks ja vajadusel toorme impordiks**

Uue üldplaneeringuga tuleb kaaluda logistikakeskuse koondumist Tiksoja piirkonda. Sadamate maad linnas on üldplaneeringuga reserveeritud.

- **4.1.3.29 Kohalikel ressurssidel põhineva toodangu müügikanalite arendamine – turud, laadad, veebipoed jt.**

Linna üldplaneeringuga on vastavad maad reserveeritud. Kohaliku kauba müügikohad endise Tähtvere valla maadel puuduvad (turuplats vms Rahingele või Kandikülla).

- **4.1.3.30 Väikesadamate võrgustiku väljaehitamine.**

Tähtvere valla üldplaneeringuga on kavandatud väikesadamad ja paatide hoidmise kohad Ilmatsalu külas (Paremkalda ja Vasakkalda), Kardla külas (Prosta). Teemat tuleb laiendada, täpsustada uue üldplaneeringuga.

- **4.1.4.2 Töö- ja pereelu ühendamist võimaldavad meetmed kohaliku omavalitsuse ja tööandja koostöös – nt lastetaksod, transporditoetused, side arendamine kaugtöö võimalusteks.**

Nn lairiba sideühendused on loodud alevikes (Ilmatsalu, Märja), perspektiivis tuleks viia kiired ühendused ka hajaasutatud piirkondadesse. Teema vajab käsitlemist uues üldplaneeringus.

- **4.1.4.6 Tartu kesklinna areng ärikeskusena.**

Tartu linna üldplaneeringuga on loodud vastavad eeldused arengueesmärgi täitmiseks.

- **4.1.5.1 Vabatahtliku töö tegevusvõimaluste laienemine – turvalisus, naabrivalve, kultuur, huvitegevus, vaba aeg, sotsiaalteenused, heakord**

Uue üldplaneeringu koostamisel tuleb endise Tähtvere valla keskustes täpsustada võimalused ja määrata maa-alad kogukonnategevuse soodustamiseks.

- **4.1.5.3 Külaseltside motiveerimine vabatahtlike kogukonnateenuste osutamiseks**

Uue üldplaneeringu koostamisel tuleb endise Tähtvere valla keskustes täpsustada võimalused ja määrata maa-alad kogukonnategevuse soodustamiseks.

- **4.2.1.5 Sotsiaalse infrastruktuuri teemaplaneeringu meetmete rakendamine – ülekoormatud lasteaedade laiendamine, uute lasteaedade ehitamine rohkete uusasukatega kantidesse, eraalgatusliku lastehoiu toetamine vähese laste arvuga paikkondades.**

Linna üldplaneeringuga on vastavad maad reserveeritud. Märja alevikku on detailplaneeringuga moodustatud lasteaia krunt (70-80 lapsele), kaaluda tuleb selle vajadust uue üldplaneeringu koostamisel.

- **4.2.1.6 Põhikoolide võrgustiku säilitamise põhilisteks tegevusteks on arendustegevused, mis aitavad ääremaalistes piirkondades noorte perede arvu tõsta – töökohtade loomise, kvaliteetse elukeskkonna ja keskustega heade ühenduste loomise meetmed**

Uue üldplaneeringu koostamisel tuleb selgitada Ilmatsalu põhikooli staatus ja sellega seonduv sh koolibussiveo jätkumine, kergliikluse kavandamine ümbruskonna hajaasustuslike piirkondade ühendamiseks kooliga.

- **4.2.2.5 Erakapitali ja kolmanda sektori kaasamine hoolekandesüsteemi arendamisse**  
Üldplaneeringus tuleb määrata Rahinge hooldekeskuse maa-ala.

- **4.2.3.2 Sotsiaalkeskuste rajamine, sh Tartu Tamme ja Anne sotsiaalkeskuste rajamine**  
Tartu linna üldplaneeringuga ja selle alusel koostatud detailplaneeringutega on sotsiaalkeskused kavandatud.

- **4.2.3.10 Eakate päevakeskuste rajamine Tartu linnaosades ja piirkonnakeskustes, kus need puuduvad**

Tartu linna üldplaneeringuga ja selle alusel koostatud detailplaneeringutega on sotsiaalkeskused vastavates linnaosades kavandatud. Rahinge külla on detailplaneeringuga kavandatud võimalused erihoolekandekeskuse hoonetekompleksi juurde eakate päevakeskuse

rajamiseks (Kulli tee 5 jt krundid). Uue üldplaneeringu koostamisel tuleb kaaluda vastava maa-ala reserveerimise vajadust.

- **4.2.3.15 Hooldekodukohtade suurendamine, sh Hooldekodu Härmalõng lisahoone ehitamine**

Rahingele on detailplaneeringu alusel (erakapitali toel) võimalik hooldekeskuse rajamine.

- **4.2.5.9 Raamatukoguhoonete rajamine ja renoveerimine, sh Tartu linna keskraamatukogu uue hoone rajamine**  
Tartu linna üldplaneeringuga on vastavad suunad määratud. Käsitlemist vajab Ilmatsalu koolihoones oleva raamatukogu tulevik.
- **4.2.5.12 Muuseumihoonete ehitus ja renoveerimine – Eesti Rahva Muuseum, Tartu Kunstimuuseum**  
Tartu linna üldplaneeringuga on vastavad suunad määratud.
- **4.2.5.20 Uute spordibaaside ja aktiivse puhkuse kohtade, sh koolivõimlate rajamine – Rahinge vabaajakeskus**  
Rahinge järve ja lähiala kavandamine aktiivseks puhkuseks, spordivõistlusteks ja kultuuritegevusteks. 2017. a. algatatud detailplaneering on koostamisel. Tegevus on ette nähtud Tähtvere valla üldplaneeringuga.
- **4.2.5.21 Spordirajatiste remont, rekonstrueerimine ja arendamine – Tartumaa tervisespordikeskuse hoonete ja rajatiste rekonstrueerimine, Tähtvere Puhkepargi Spordipargi laiendamine Dendropargi alale, ..... pallimänguväljakute rajamine ja rekonstrueerimine suuremates keskustes**  
Tähtvere Puhkepargi Spordipargi laiendamiseks on võimalused sätestatud Tartu linna üldplaneeringus.
- **4.2.5.24 Tartumaa sotsiaalse infrastruktuuri teemaplaneeringu meetmete rakendamine – koolide ja lasteaedade spordirajatiste õhtune kasutamine; matka ja terviseradade rajamine; elanikele spordihoonesse ja tagasi veoringide korraldamine**  
Tähtvere valla üldplaneeringuga on kavandatud Vorbusemäe puhkeala (DP kehtestatud 2017) väljaarendamine, Emajõe-äärsete ja linnuvaatluseks kavandatud matkaradade korrastamine ja seadustamine, RMK puhkemetsade kasutuselevõtt, nn Roheline Klass Ilmatsalu metsas. Märja jalgpalliväljak. Kaalutud on Ilmatsalu kooli staadioni rajamist. Nimetatud teemad tuleb läbi kaaluda uue üldplaneeringu koostamise käigus.
- **4.2.5.28 Tartu Uue Teatri teatrimaja väljaarendamine**  
Tartu linna üldplaneeringus on nimetatu fikseeritud.
- **4.2.8.1 Tartu südalinna kaubanduse elustamine**  
Tartu linna üldplaneeringuga on vastavad suunad määratud.
- **4.3.1.1 Haldusterritoriaalsed muudatused, mis loovad eeldused haldusvõime suurenemiseks (suurem eelarve, spetsialiseeritumad ametnikud, suurema konkurentsi tulemusel valitud volikogude liikmed)**  
Kehtivad üldplaneeringud jm strateegilised dokumendid haldusterritoriaalseid muudatusi otseselt ei ole kavandanud. Uus üldplaneering peab arvestama muutunud haldusterritoriaalset jaotust ja sellega kaasnevat.
- **4.3.1.7 Uute riigiasutuste (ametite, sihtasutuste) toomine Tartusse, Tartu kesklinnas riigiasutuste kvartali välja kujundamine**  
Tartu linna üldplaneeringus on vastavad maad reserveeritud.

- **4.4.1.1 Tartu linna ümbersõidu rajamine – Idaringtee koos sillaga, Lääneringtee rekonstrueerimine koos raudteetunneli ja mitmetasandiliste ristmikuga, Põhjaringtee koos sillaga**

Riigisisese sujuva liikluse tagamiseks on vajalik rekonstrueerida Tallinn-Tartu-Luhamaa ja rajada selle ühendused Jõhvi-Tartu-Valga maanteega. Eeldused selle ühenduse rajamiseks on loodud Tartu linna üldplaneeringu ja Maanteeameti poolt koostatava Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa maantee vastava lõigu rekonstrueerimisprojektiga, Põhjaringtee eelprojektiga ning Idaringtee eelprojektiga. Rajatud on Tartu linna idapoolne ringtee Tallinn- Tartu-Luhamaa ja Tartu-Räpina maanteede vahel koos eritasandilise raudteeületusega Ringtee tänava kohal linna lõunaosas. Põhjaringtee rajamisel tekib võimalus raudtee eritasandiliseks ületuseks ja Emajõe ületuseks linna põhjaosas. Nimetatud maad reserveeritakse jätkuvalt liiklusmaana.

- **4.4.1.4 Ettevõtete juurdepääsuteede rajamine ja korrastamine: teede rajamine tööstusalade ning turismiobjektide juurde; põllu- ja erametsamaade juurdepääsuteede ehitus ja remont**

Uue üldplaneeringu raamas tuleb teostada endise Tähtvere vallas asuvate kohalike teede loendi ülevaatamine, teede remondi kavandamine vajaduspõhiselt jm teedega seonduvad tegevused (teemaade riigimaadest väljamõõtmine, uus kohalike teede inventariseerimine jmt).

- **4.4.1.5 Asulasiseste teede ehitus ja remont – Tartu sadamaraudtee siseringtee, Tartu sildade remont, Tartu ja end. Tähtvere valla kruusatänavate rekonstrueerimine kõvakattega ja äärekiviga tänavateks**

Tartu linnaliikluse areng, mis kavandati linna transpordi arengukavaga, näeb ette ühistranspordi ja kergliikluse süsteemi tõhusa arendamise. Sellest johtuvalt on iga tänava rekonstrueerimisel või rajamisel olulisel kohal nende liiklejalike vajaduste rahuldamine. Tartu linna üldplaneeringuga nähakse ette Tartu sadamaraudtee koridori siseringtee ehitamine. Liiklusskeemi terviklikuks funktsioneerimiseks, linnaosade parema sidususe tagamiseks ja kesklinna läbiva liikluskooormuse vähendamiseks on vajalik leida sobiv lahendus transpordi arengukavaga kavandatud nn Tuglase sillale. Suure liikluskooormusega Sõpruse silla konstruktsioonide püsivuse tagamiseks on vajalik sild kapitaalselt remontida. Tuleb analüüsida endise Tähtvere valla kruusatänavate rekonstrueerimise eeldusi ja võimalusi ning koostada vastav tegevuskava.

- **4.4.1.6 Parklate, parkimismajade ja peatuskohtade ehitus ja renoveerimine – Tartu kesklinna parkimismajad**

Tartu linna üldplaneeringus on nimetatud teemad lahendatud.

- **4.4.1.7 Tartu linnastu kergliiklusvõrgustiku välja-arendamine, puhkealade ning Tartu lähiasulateni jalgrattateede rajamine ning nende sidumine linnasiseste jalgrattateedega – Tartu-Luunja-Melliste, Tartu-Elva, Tartu-Haage, Tartu-Ilmatsalu, Tartu-Kurepalu-Vooremäe**

Tartu linna idapoolse ringtee rajamisega seotakse omavahel linna lähialade kergliiklusteed: Tartu-Luunja-Melliste ja Tartu-Kurepalu-Vooremäe. Linnasiseselt on Valga, Võru ja Ihaste suund seotud kesklinna tänavavõrguga. Tartu-Ilmatsalu kergliiklustee on 2017. a-ks rajatud Ilmatsalust kuni Tüki-Kardla mnt ristmikuni Tüki külas ca 1,5 km pikkuses. Ilmatsalu alevikust (põhikool, lasteaed, üle registreeritud 300 elaniku, linnuvaatlus- ja matkaradade alguspunkt, Roheline Klass, kogukonnakeskus, seltsimaja-end. Vallamaja) on linna piirini ja olemasoleva JJT-ni 7 km. Tartu-Haage suund tuleb pikendada Lasita majast Rõhu alevikuni, lõpetamist vajab Tartu - Elva lõik, kergliiklustee Kärevere sillani, Kurepalu suunal on vaja lõpuni ehitada **Tartu-Kurepalu-Vooremäe** lõik. Nimetatu tuleb kanda uude üldplaneeringusse.

- **4.4.1.9 Jalgrattaradade rajamine maakonna looduskaunitesse kohtadesse**

Vajalik on Tähtvere valla üldplaneeringuga planeeritud kergliiklusteede võrgustiku ülevaatamine, täiendavalt Tartu linnast (asustusüksus) lähtuvate ühenduste kavandamine loodusesse (RMK metsarajad, Emajõe äärsed kallas- ja matkarajad), puhke- ja spordiobjektideni (Vorbuse mägi, Rahinge supelala), vajadusel ja võimalusel suurtest maanteedest eemale (olemasolevad metsasihid, väiksemad teed, kokkulepped veekogude äärsete matkaradade kasutamiseks väljaspool kallasrada).

- **4.4.1.13 Rahvusvahelise reisisadama rajamine Emajõe Tartu keskkonnas (soovitavalt Vabaduse silla ja Sõpruse silla vahel) koos reisiterminaliga Emajõe äärses hoones**

Tartu linna üldplaneeringuga on vastav maa-ala reserveeritud.

- **4.4.1.14 Ropka kaubasadama ja külaliskai väljaarendamine – sisevete tollijaam Tartus**

Vastavaks arendustegevuseks on Tartu linna üldplaneeringuga võimalused antud.

- **4.4.2.1 Sideühenduste vajaduste seire ning riigi teavitamine**

Tähtvere valla üldplaneeringus on sidevõrke ja nende paiknemist käsitletud, tuleb üle vaadata ja kaasajastada. Tartu linnas on sidevõrk välja ehitatud, selle laiendamine ja täiendamine toimub arengualadel planeeringute ja liitujate puhul vastavate ehitusprojektide alusel.

- **4.4.2.4 Elektrivõrgu uuendamine – õhuliinide asendamine maakaablitega, alajaamade ehitamine ja renoveerimine, Tartu keskkonnas kõrgepinge õhuliinide likvideerimine ja viimine maa alla**

Tartu linna üldplaneeringus on vastavad arendustegevused fikseeritud.

- **4.4.2.5 Kaugküttevõrgustike rekonstrueerimine**

Tähtvere valla üldplaneeringus on käsitletud Märja ja Ilmatsalu aleviku kaugküttega varustamist. Vajalik on täpsustada kaugkütteleade piire ja liitumistingimusi. Märja alevikus on vajalik kaugküttesüsteemi rekonstrueerimine. Ilmatsalus on tänaseks rajatud biogaasijaam (toodab elektrit ja varustab alevikku soojaga) ja rekonstrueeritud soojatorustikud. Nimetatud küsimused vaadatakse üle uue üldplaneeringu koostamise käigus. Tartu linna osas on kaugküttele piirkond määratud kehtivas üldplaneeringus.

- **4.4.2.6 Koostootmisjaamade rajamine**

2006. a. kehtestatud Tähtvere valla üldplaneeringus teemat ei käsitleta. Tänapäevaks on rajatud biogaasiküttele jaam Ilmatsalus (teenindab alevikku), puidutöötlemisettevõtte Ilmre AS Ilmatsalus kasutab kütteks ettevõtte puidujääke (saepuru, klotsid jm), Eerika Farm Märjal kasutab kompleksi kütmiseks oma farmis toodetud biogaasi. Endisse Tähtvere valda uute koostootmisjaamade asukohtade kavandamisel tuleb hinnata piirkonna teedevõrgu olukorda ja sobivust raskeveokite liiklemiseks. Nimetatud küsimused vaadatakse üle uue üldplaneeringu koostamise käigus. Tartu linna kaugküttesüsteemi peamine katlamaja asub Luunja valla territooriumil. Lisanduvate koostootmisjaamade rajamise aluseks on kaugküttele ettevõtja arengudokumendid.

- **4.4.2.11 Emajõe-Võhandu valgala ühtekuuluvusfondi veemajandusprojekti elluviimine**

Tähtvere valla üldplaneeringus käsitletud- ühisveevarustuse ja kanalisatsioonitorustike väljaehitamine on valdavalt teostatud.

- **4.4.2.13 Heitveepuhastusjaamade, vee- ja kanalisatsioonitrasside ehitus ja renoveerimine asulates**

Üldplaneeringutes on teema käsitletud.

- **4.4.3.2 Miljööväärtusalade kaitse tõhustamine ning toetusprogrammide rahastamine**  
Tartu linna üldplaneeringuus on kehtestatud miljööväärtuslike alade kaitse eesmärgid, tingimused ja piirid. Tähtvere valla üldplaneeringuga on miljööväärtuslikuks peetud hajaasustatud hoonestatud kultuurmaastikku ja kompaktse hoonestusega alade miljööväärtust omavaid piirkondi. Alade määramine miljööväärtuslikeks aitab säilitada piirkonna aastakümnetepikkuse arenguga kujunenud väärtusi, kaitsta seda sobimatu ehitus- ja maakasutus- (sh haljastus-) tegevuse eest. Hajaasustuslikud kultuurmaastikud on Kardlas ja Vorbusel, kus hajutatud, maastikuga harmoneeruv hoonestus laseb maastikul „hingata“, ka vaated jõele ja luhtadele säiluvad avatutena. Valla ÜP järgi on miljööväärtuslikud kompaktse hoonestusega piirkonnad Ilmatsalus ja Vorbusel säilinud mõisahooned ja park. Omapäraseks maamärgiks on Ilmatsalu külas asuv endise tellisetehase korsten, samuti Tüki vesiveski hooned, Jänese kõrtsi varemed Emajõe kaldal koos läheduses kulgeva hõbepajualleega. Alade loetelu, üldisi kasutamistingimusi ja säilimist tagavaid meetmeid tuleb täpsustada uue üldplaneeringu koostamisel. koostatava ÜP-ga täpsustada.

- **4.4.3.5 Vaadete avamine loodus- ja põllumajandusmaastikel.**

Tähtvere valla üldplaneeringus on seatud nõue hoida vaated Emajõe avatuna (Lipingel ja Einopõllu piirkonnas, Kardla-Vorbuse mnt suunalt). Vaadete avamist ja avatud vaadete hoidmist tuleb käsitleda ka uue ÜP koostamisel.

- **4.4.3.6 Mõisakeskuste hooldamine ja kasutusse võtmine**

Teema vajab käsitlemist uue üldplaneeringu mahus (Vorbuse mõis).

- **4.4.3.7 Asulate esindushoonete ja keskete elamukvartalite ehitamisel arhitektuurikonkursside korraldamine**  
Tartu linna üldplaneeringus on linna kohta nõuded kehtestatud, teema vajab käsitlemist end. Tähtvere valla osas.

- **4.4.4.2 Väärtuslike loodusmaastike kaitse, loodus- ja kultuurmaastike hooldamine, korrastamine ja mitmekesisuse tagamine**

On Tähtvere valla üldplaneeringus käsitletud, teema vajab edasiarendamist uues üldplaneeringus.

- **4.4.4.4 Loodusobjektidele juurdepääsu tagamine vastavalt seadustele, planeeringutes maastikukaitse arvestamine**

On Tähtvere valla üldplaneeringus käsitletud detailplaneeringute ülesandena; juurdepääsud Emajõe ja avalikult kasutatavate veekogude kallastele, loodusobjektidele (Ilmatsalu Linnuraja avalik kasutus jmt) edaspidi on need vajalik määrata üldplaneeringus.

- **4.4.4.5 Metsamajandus, mis tagab metsade taastootmise, kaitstavate liikide elupaikade ja bioloogilise mitmekesisuse säilimise**

Tähtvere valla üldplaneering piirab metsamaade kasutuselevõttu elamuehituseks. RMK hallatav riigimets on määratud kaitsemetsaks (tookordse seadusandlusest lähtuvalt). Koostöös riigiga tuleb kavandada linnalähedaste metsade säilitamist ka uue üldplaneeringuga. Muuhulgas tuleb anda hinnang jõeäärsetele lodumetsadele (kas puistud tuleb säilitada või lubada raieid vaadete avamiseks Emajõe).

- **4.4.4.8 Ehitiste ja teede-tänavate kaugusenõuete järgimine planeeringutes ja ehitustegevuses**

Tähtvere valla üldplaneeringus on määratud valla teede kaitsevööndi laiuks 20 m. Tee kaitsevööndi ulatuse laiendamise küsimus vaadatakse üle ja antakse seisukoht vastava valdkonna ülevaatamise ühe teemana.

- **4.4.4.12 Pinnavee kaitse ja veekogude tervendamine: Emajõe puhastamine ja kaldajoone korrigeerimine Tartu linnas; avalikult kasutatavate puhkeväärtusega paisjärvede puhastamine.**

Tartu linna üldplaneeringuga on sätestatud Emajõe avaliku kasutuse põhimõtte. Emajõe kalda puhastamist teostatakse lõikudes, kus see takistab laevade sildumist. Kaldajoonel teostatakse kallaste kindlustamise töid; kaldajoone olulist muutmist ei ole kavandatud. Teema vajab käsitlust uues üldplaneeringus.

- **4.5.2.7 Tartu kesklinna turismiväärtuse tõstmine – Toomemäe rekonstrueerimine, Emajõe kaldaalade miljöö ja taristu parandamine, uue kesklinna väljaehitamine.**

Tartu linna üldplaneeringuga on nimetatud teemad seatud üheks prioriteediks linna arengul.

- **4.5.2.8 Mäluasutuste ja teemaparkide võrgustiku väljaarendamine – ERM, TÜ muuseumid, Alatskivi loss, Lodjakoda, Ahhaa, Vanatehnikamuuseum, Lennundusmuuseum, Põllumajandusmuuseum jt**

Mäluasutuste ja teemaparkide võrgustiku väljaarendamiseks linnas on kehtestatud vastavad detailplaneeringud ja kajastatud linna üldplaneeringus.

## **2. Arengustrateegia „Tartu 2030“ (edaspidi Strateegia)**

### **2.1. Strateegiaga on määratud visioon Tartu 2030:**

**Tartu on tegusate, loovate ja õnnelike inimeste linn. Tartu on ülikoolilinn, Eesti vaimupealinn ja nooruslinn, nutika ettevõtluskeskkonnaga teenuskeskus. Inspireeriv, unikaalse kultuuripärandiga, looduslähedane ja turvaline linn ning atraktiivne reisisiht.**

Visiooni saavutamist nähakse viie läbipõimunud allvisiooni - kooli ja teadmuslinna, nutika ettevõtluslinna, inspireeriva elukeskkonnaga linna, hooliva linna ja loova linna - tasakaalustatud käsitluses.

Strateegiaga on määratletud eesmärgid ja strateegilised tegevussuunad visiooni saavutamiseks. Neist on üldplaneeringuga seotud ja üldplaneeringus vastavalt kajastatud või Strateegias või Tartu linna üldplaneeringus (*ptk 2 edaspidi üldplaneeringus*) vastavalt täpsustatavad järgmised:

#### ***Tartu on kooli ja teadmuslinn***

#### **T 2.5. Kõrgkoolide õppe- ja teaduskeskuste ruumilise baasi arendamine. Eesti Maaülikooli ja Tartu Ülikooli *campuste* väljaehitamine.**

Üldplaneeringuga on kõikide eelpool nimetatud olemasolevate ja ehitatavate õppe- ja teadushoonete jaoks reserveeritud piisavalt teadus- ja haridusasutuste maad.

#### **T 2.10. Ülikoolilinna vääriliste raamatukogude väljaarendamine ja mäluasutuste teadustegevuse võimestamine.**

Vastav maa-ala on üldplaneeringus reserveeritud.

#### ***Tartu on nutikas ettevõtluslinn***



**T 7.2. Ettevõtlusalade ja tööstusparkide väljaehitamine ja tutvustamine potentsiaalsetele investoritele, kaasates nii ettevõtete kui avaliku sektori võimalusi.**

Vastavad maa-alad on üldplaneeringus reserveeritud. Üldplaneeringus on eriline tähelepanu suunatud tarkade töökohtade arengule. Uue üldplaneeringu koostamisel tuleb kaaluda logistikasõlme arendamist Tiksoja piirkonnas.

***Tartu on inspireeriva elukeskkonnaga linn***

**T 9.2. Kesklinna ja arengualade kavandamine ja elluviimine tervikliku linnaehituslikku**

**arengut soodustava planeeringu alusel.**

Nimetatud dokumendiks on kehtiv Tartu linna üldplaneering, arengualad endise Tähtvere valla territooriumil tuleb uuesti läbi analüüsida uue üldplaneeringu koostamisel.

**T 9.3. Tartu Ülikooli, riigi ja linna koostöös ülikooli ajaloolise hoonestiku renoveerimine**

**ning ülikooli kesklinna *campuse* arendamine koos õppehoonete, TÜ muuseumi ja teiste kultuurilooliste objektidega.**

Üldplaneeringuga on kõikide eelpool nimetatud olemasolevate ja ehitatavate õppe- ja teadushoonete jaoks reserveeritud piisavalt teadus- ja haridusasutuste maad.

**T 9.6. Rohevõrgustiku säilitamine, linnakeskkonna inimsõbralikkuse suurendamine (mänguväljakud, lemmikloomadega jalutamise kohad, piknikualad, sportimisvõimalused jms)**

**ja linnaruumi rikastavate avalikus kasutuses olevate alade arendamine (Toomemägi, Tähtvere Puhkepark, Laululava, Anne kanali piirkond jms).**

Teemad on lahendatud Tartu linna üldplaneeringuga, uue üldplaneeringu koostamisel tuleb rõhk panna

linnaümbruse rohevõrgustiku ja selle osaks olevate puhkemetsade paremaks sidumiseks.

**T 10.2 Hoitakse veeressursse ja rakendatakse meetmeid veekadude vähendamiseks. Kujundatakse välja linnastu joogivee-, kanalisatsiooni- ja sademevee süsteem. Soositakse sademevee lokaliseerimist ja korduvkasutamist. Tagatakse kasutatavate veehaarete kaitse**

**ja reostusriskide maandamiseks võetakse kasutusele uusi veehaardeid väljaspool linna.**

**Kaalutakse Emajõe vee kasutust alternatiivina põhjaveele.**

Üldplaneeringus on lahendatud ühtne vee- ja kanalisatsioonisüsteem, kaalumist vajab lähivaldadega ühtse vee- ja kanalisatsiooniskeemi väljatöötamise vajadus ja sademevete alternatiivsete käitlusmeetodite juurutamine. Veehaare on ÜVK kohaselt kavandatud Tartu valda, ka end. Tähtvere valda, Vorbuse külla (toetatud Tähtvere valla üldplaneeringuga).

**T 10.3. Bioenergia tootmise ja komposteeruvate jäätmete biokäitlemise soodustamine.**

**Tehnoloogiliste lahenduste otsimine reoveepuhastist välja vee soojusenergia salvestamiseks ja taaskasutamiseks.**

Teemat käsitletakse uue üldplaneeringu energeetika peatükis.

**T 10.5. Elektrienergia põhivõrgus ringtoitesüsteemi loomine ja kõrgepinge õhuliinide asendamine maa-aluste kaabelliinidega.**

Üldplaneeringuga on kavandatud ringtoitesüsteem ja ette nähtud 9,8km ulatuses õhuliinide likvideerimine ja 7,1 km ulatuses maakaablite rajamine nende asemele.

**T 11.1. Transpordiühenduste arendamine: Tartu-Tallinn maantee rekonstrueerimine,**

**Tallinn-Tartu-Riia kiirraudteeühenduse loomine, rahvusvahelise regulaarse lennuliikluse**

**arendamine Ülenurmelt ning regulaarse laevaliikluse loomine Venemaale.**

Üldplaneeringuga on linna haldusterritooriumil maantee ehitamiseks maa-alad reserveeritud. Vajalik on välja ehitada Tallinn-Tartu-Võru ja Jõhvi-Tartu-Valga maanteed omavahelised ühendused väljaspool linna territooriumi. Maanteeameti koordineerimisel toimub Tartu linna läänepoolse ringtee rekonstrueerimine. Ülenurmele on rajatud funktsioneeriv lennuväli.

**T 11.2. Tartut ümbritseva ringtee väljaehitamine. Transiitliikluse väljaviimine linnast.**

Üldplaneeringuga on vastavad tee- ja tänavakoridorid reserveeritud; liiklusskeemi teraviklikuks funktsioneerimiseks, linnaosade parema sidususe tagamiseks ja kesklinna läbiva liikluskoormuse vähendamiseks on vajalik leida sobiv lahendus transpordi arengukavaga kavandatud nn Tuglase sillale.

**T 11.3. Linnasiseste põhitänavate, sildade ja ristmike, jalgrattaradade, kergliiklus- ja kõnniteede väljaehitamine.**

Üldplaneeringuga on vastavad tee- ja tänavakoridorid ning eritasandilised ristete maa- alad reserveeritud.

**T 11.4. Ühistranspordi ja kergliikluse Tartu linnapiirkonna põhine arendamine, asustuse heade ühenduste kaudu linnapiirkonna kompaktsuse suurendamine.**

**T 11.5. Eri liikumisviiside sidususe tagamine. Linnasisese liikluskoormuse hajutamine, vanalinna tarbetute sissesõitude vältimine, autovaba ala laiendamine vanalinnas ja tõhusa parkimiskorralduse loomine.**

Üldplaneeringuga kavandatud liiklusskeemi elluviimise üheks eesmärgiks on liikluskoormuse hajutamine, samuti on seatud eesmärgiks vanalinna tarbetute sissesõitude hajutamine. Kesklinna liiklusskeem on üldplaneeringus täpsustatud.

***Tartu on hooliv linn***

**T 14.1. Tervishoiu- ja sotsiaalteenuste tagamine lähtuvalt tarbija vajadusest ja võimalikult tema elukoha lähedal.**

Maa-alad nimetatud teenuste osutamiseks on linnas üldplaneeringuga reserveeritud.

**T 14.7. Avalike hoonete ja rajatiste muutmine puuetega inimestele ligipääsetavaks.** Tartu linna üldplaneeringus on universaalsidaini põhimõtted kajastatud.

**T 15.1. Kliinikumi jätkuv väljaarendamine Eesti juhtiva tervishoiuasutusena, ja rahvusvaheliselt tunnustatud õpetava haiglana.**

Maa-alad SA TÜ kliinikumi arenguks on linnas üldplaneeringuga reserveeritud.

***Tartu on loov linn***

**T 17.5. Atraktiivse ja võimalusterohke tervisespordivõrgustiku väljaarendamine.**

Üldpõhimõtted on antud Tartu linna üldplaneeringuga, uue üldplaneeringu koostamisel tuleb rõhk panna linnaümbruse terviseradade paremaks sidumiseks endise Tartuga.

### 3. Tartu linna arengukava 2018-2025 (edaspidi Arengukava)

Arengukavaga on määratud linna arengusuundumused aastateks 2018-2025 ja muuhulgas arengusuundumuste elluviimiseks vajalikud ehitatavad või laiendatavad objektid. **Nimetatust on üldplaneeringuga seotud ja üldplaneeringus vastavalt kajastatud järgnevad:**

#### ETTEVÕTLUS

- ettevõtlus- ja elukeskkonna atraktiivsuse suurendamine nii Eestis kui ka rahvusvahelisel tasandil
- ettevõtlusega seotud infrastruktuuri jätkuv edendamine; alustavatele ettevõtetele soodsa kasvukeskkonna tagamine, sh inkubatsioonikeskuste arendamine

#### LINNASISENE LIIKUMINE

- 3.3.42 keskkonnasäästliku ja sujuva ühistranspordisüsteemi töölerakendamine; sh rattaringluse käivitamine
- 3.3.47 alternatiivsete liiklemisvõimaluste kasutuselevõtu kaalumise (tramm, iseliikuvad sõidukid jms)
- 3.3.38 säästvat liikumiskäitumist soodustava parkimiskorralduse kujundamine (sh pargi-kõnni- ja pargi-sõida-süsteemi juurutamine)
- katkematute turvaliste jalakäigusuundade edasiarendamine, jalgsikäigu soodustamine linnasiseselt ja linna lähialadel
- 3.3.44 jõetranspordi arenguks võimaluste loomine ning Emajõe väärtustamine loodussõbraliku liiklusvõimalusena (sildumisrajatised, paadisadamad, jõetramm, elamusreisid jms).
- 3.3.48 mugava jalgrattateede võrgustiku väljaarendamine; tartlaste liikumisharjumuste kujundamine linna eri piirkondi ühendava kergliiklusteede võrgustiku rajamisega; elanike liikuvust soodustava taristu eelisarendamine (kergliiklusteed ja-sillad).

#### KESKKOND, ROHEALAD. VABA AEG ja SPORTIMINE

- 3.3.18 haljasalade ja parkide väärtustamine ja arendamine.; parkide muutmine senisest mitmekesisemaks
- 3.3.19 vabaõhu puhkamisvõimaluste mitmekesistamine (nt pikniku- ja kämpingupaigad, karavanikohad jms)
- 3.3.20 Emajõe kallaste ja supelrandade korrastamine ja laiendamine ning kallasradade rajamine linna piirides
- 3.3.21 kliima soojenemisest tulevate riskide maandamine (sademevee immutamine ja soojasaarte vältimine haljastusega)
- 3.3.22 avalike mängu- ja spordiväljakute võrgustiku renoveerimine ja laiendamine
- 3.3.31 taastuenergia, iseäranis päikeseenergia laiemat rakendamise toetamine
- 3.5.11 kultuuri- ja spordirajatiste ehitus ja korrashoid (sh kontserdi- ja etenduspaigad, multifunktsionaalsed kultuurikeskused, lennuangaarid jms) koostöös erasektoriga.
- 3.5.32 kogukonna huvidest lähtuvate kohtumispaikade (nt spordiplats) tekkele kaasaaitamine. Kujundada Kuperjanovi 9 hoone põlvkondadeülese kultuuri- ja seltsitegevuse paigaks.
- 3.5.33 alternatiivkultuuri asutuste (nt Tartu kultuurikvartal) arengu toetamine
- 3.5.34 multifunktsionaalse kultuurikeskuse loomine Poe tänava parki (raamatukogu, Tartu Kunstimuuseum jm kultuuriasutused) ning linna allasutuste (raamatukogu, lastekunstikool, muusikakoolid ja muuseumid) ruumiprobleemide lahendamine ja teenuse kättesaadavuse tagamine

- 3.5.35 spordi ja vabaajaharrastuse (sh ekstreemspordihall, jalgpalli sisehall) sisetingimuste kaasajastamine
- 3.5.39 noortekeskuse teenuse tagamine Tartu linna erinevates piirkondades
- 3.5.45 Põlvkonnaülest arendavate mängupaikade, tööks ja mitmekülgseks vaba aja veetmiseks linnaruumi lahenduste loomine (eriti Emajõe ääres ja rohealadel) ning mitmekesist tegutsemist võimaldava liikumis- ja spordiharrastuskeskkonna loomine, terviklik ja rahvusvaheliselt avatud haridusasutuste võrgustik, mis võimaldab konkurentsivõimelise hariduse omandamist
- 3.5.51 Emajõe ja kallaste arendamine aktiivsete tegevuste keskkonnaks ning puhke- ja vabaaja veetmiseks kaasates sellesse Emajõega seotud huvigruppe (nt Lodjaselts, sadamad, kalamehed, veespordialade esindajad).
- 3.5.57 vabaõhu esinemispaikade arendamine

#### HARIDUS. SOTSIAALTEENUSED. ERIHOOLEKANNE

- 3.1.11 haridus- ja tugiteenuste kättesaadavuse tagamine hariduslike erivajadustega lastele hariduslike erivajadustega laste koolivõrgu korrastamine; haridus- ja tugiteenuste kättesaadavuse tagamine
- 3.1.18 haridusasutuste territooriumite kujundamine turvaliseks ja arendavaks õppekeskkonna osaks (valgustus, lasteaedade mänguväljakud, koolide õuealad, staadionid jne)

### 4. Tähtvere valla arengukava aastateks 2013-2025

#### ETTEVÕTLUS

- **soodustada ettevõtluse arengut, aidata kaasa uute töökohtade tekkele**  
Valla üldplaneeringuga kooskõlas; planeeringuga on antud võimalused tootmisalade laiendamiseks, põllumajandus- ja väikeettevõtluse arendamiseks
- **soodustada piirkondlikku tööhõivet (uute loodavate ettevõtete tööhõuoliitika mõjutamine)**  
Valla üldplaneeringuga kooskõlas, tootmis- ja äritegevuseks sobilike võimalustega maad on planeeritud peaaegu kõikidesse valla asulatesse.

Ettevõtluse valdkond vajab kajastamist ja edasiarendamist uues üldplaneeringus.

#### VALLASISENE LIIKLUS, ÜHENDUSTEED NAABRUSEGA

- **kohalike teede korrashoid ja teede omandisuhete korrastamine (munitsipaalomandisse võtmine, erateede lepingute sõlmimine)**

Valla üldplaneeringuga on määratud, et:

1. kohalikud teed on kõikidesse küladesse viivad suuremad teed ja mitmest elamust koosnevate hoonetegruppide juurde viivad teed.
2. valla arenguks vajalikud teed, mis on eraomandis, tuleb mõõdistada kokkuleppel maaomanikuga eramaast välja ja vormistada (notariaalse lepingu alusel) valla omandisse.
3. erateed võib kohalikest huvidest lähtuvalt ning kokkuleppel maaomanikuga määrata (vallavolikogu otsusega) avalikult kasutatavateks.
4. valla arenguks vajalike teede lõigud, mis pole eraomandis, tuleb taotleda munitsipaalomandisse
5. riigi metsamaal asuvad teed (metsateed) on avalikuks kasutamiseks.

6. riigi omandis olevatel põldudel asuvad teed on avalikuks kasutamiseks.

Teede valdkond vajab kajastamist ja edasiarendamist uues üldplaneeringus.

- **ühistranspordikorralduse uuringu läbiviimine**

Valla üldplaneering planeerib võimalikke uusi bussimarsruute on lähtunud uutest ja olemasolevatest elumupiirkondadest. Ühistranspordi liikumistrajektor läbiks Suur-Emajõe-äärsed Tähtvere ja Vorbuse külad, kulgeks mööda Tiksoja-Vorbuse ja Rähni-Rahinge maanteed, sealt Haage-Rahinge maanteed mööda (teenindades Rahinge külakeskust ja paisjärve elumupiirkonda) Loku paisjärve elumupiirkonna suunas ning Tartu-Viljandi maanteed mööda (teenindades Haage küla ja Märja aleviku elanikke) Tartu linna tagasi.

Ühistranspordi valdkond vajab kajastamist ja edasiarendamist uues üldplaneeringus.

- **maanteede äärde kergliiklusteede rajamine teelõikudel Tartu–Ilmatsalu, Tartu–Rõhu ja Tartu–Tiksoja, asulatesiseste kergliiklusteede rajamine Märja ja Ilmatsalu alevikes**

Valla üldplaneeringuga oli kavandatud rajada jalgrattateid, mis ühendavad valda Tartu linnaga ning vallasiseseid jalgrattateid ühendamaks omavahel valla eri piirkondi - külakeskuseid ja puhkepiirkondi. Tartu maakonnaplaneeringu teemaplaneering „Tartu linna lähialade ja linna vahelised territoriaalsed seosed“ näeb ette jalgrattamarsruuti, mis saab alguse Eurovelo marsruudist Jõhvi-Tartu-Valga maanteelt, jõuab Tähtvere valda mööda Külitse-Haage maanteed, suundub põhja suunas Haage-Rahinge, Rähni-Rahinge ja Tiksoja-Vorbuse maanteed mööda ja suundub siis Vorbuse-Kardla teed mööda taas Tartu linna. Jalgrattaga on läbitavad ka kõik olemasolevad ja planeeritavad matkarajad.

Kergliikluse ja terviseradade valdkond vajab kajastamist ja edasiarendamist uues üldplaneeringus.

- 

- **8.3.1.3 Ilmatsalu alevikku kergliiklustee rajamine**

2013. aastal on rajatud Ilmatsalu alevikku kergliiklustee.

- **8.3.1.9 Märja alevikku kergliiklusteede/kõnniteede rajamine**

Märja aleviku detailplaneeringutega on kõnniteede rajamine planeeritud Keskuse tänavaga külgnevalt, kõnnitee on kavandatud ühendama Märja aleviku Välgu tänavat Õssu küla Karja ja Linnu teedega.

- **8.3.1.15 kergliiklustee rajamine Tükilt Ilmatsallu**

Valla üldplaneeringuga kooskõlas, kergliiklustee on rajatud 2017. aastal.

- **8.3.1.20 kergliiklustee rajamine Tartu linnast Tükini ja riigimaanteelt Rahinge paisjärve äärde**

Valla üldplaneeringuga kooskõlas, teed ehitatud ei ole. Lõik vajab kajastamist uues üldplaneeringus.

- **Asulatesiseste ja –vaheliste kruusakattega riigiteede asfalteerimiseks Maanteeametile ettepanekute esitamine**

Üldplaneering riigiteede remonti ei käsitle.

- **Matka- ja terviseradade, puhkekohtade ning jalgrattateede rajamine (ja olemasolevate korrastamine) erinevatele elanikegruppidele.**

Teema on käsitletud valla üldplaneeringu 12. peatükis Puhke- ja virgestusalade määramine Ptk 12.1 Olulise puhkeressursina toimib valla territooriumi põhjaosas asuv ulatuslik metsamassiiv, millest kavandatakse RMK ametlikku puhkeala. Alale rajatakse lõkke- ja piknikukohad, matka- ja jalgrattarajad. Metsamassiiv on mõeldud eelkõige tartlaste ja valla elanike lähipuhkealaks.

Ptk-s 12.2 – Emajõe-äärsed matkarajad, ptk-s 12.3 – Linnutee matkarada

Valdkond vajab kajastamist ja edasiarendamist uues üldplaneeringus.

- **8.3.1.5. Rahinge ekstreemspordikeskuse väljaarendamine (II etapp, külastuskeskus)**  
Valla üldplaneering käsitleb Ilmatsalu, Rahinge, Haage paisjärvi ja kaldaala väljaarendatavate suplus- ja vaba aja veetmise kohtadena (ptk 5.7.4).

Küsimus vajab kajastamist ja edasiarendamist uues üldplaneeringus.

- **8.3.1.6. Laululava rajamine Rahinge järve äärde**  
Üldplaneeringus ei täpsustata järveäärsete sotsiaalmaade ehitusõigust, samas ei ole laululava ehitamine Rahingele üldplaneeringuga vastuolus.

Küsimus vajab kajastamist ja edasiarendamist uues üldplaneeringus.

- **8.3.1.7. Külakeskuste, külaplatside ja mänguväljakute rajamine Rõhule, Haagele (Haagevälja kinnistu, Haage küla) ja Ilmatsallu**  
Valla üldplaneeringuga on kavandatud külakeskused Haagele (ptk 5.7.7), samuti Rahinge, Vorbuse ja Rõhu küladesse (ptk 5.7.8)

Teema vajab kajastamist ja edasiarendamist uues üldplaneeringus.

- **8.3.1.10 Supelrandade arendamine Ilmatsalus ja Haigel**  
Valla üldplaneering käsitleb Ilmatsalu, Rahinge, Haage paisjärvi ja kaldaala väljaarendatavate suplus- ja vaba aja veetmise kohtadena (ptk 5.7.4)

Küsimus vajab kajastamist ja edasiarendamist uues üldplaneeringus.

- **8.3.1.11 Vorbuse külakeskuse (Mõisa tee 2, Vorbuse küla) arendamine**  
Valla üldplaneeringuga on kavandatud külakeskus Vorbusele (ptk 5.7.8). Lisaks Mõisa tee 2 krundil paikneva hoone korrastamisele on vajalik külaplatsi väljaehitamine raudtee-äärsele munitsipaalmaale.

Küsimus vajab kajastamist ja edasiarendamist uues üldplaneeringus.

- **8.3.1.12 Laululava ja külaplatsi rajamine Ilmatsalu järve äärde (Ilmatsalu supelala, Tüki küla)**  
Üldplaneering (prk 5.7.9) näeb Ilmatsalus võimaliku laululava asukohana paisjärve suurimat saart (maa on eraomandis). HT reformi järgselt kandub külaliikumise ja huvitegevuse keskus Tellise tee 2 ja Järve tee 8 kinnistutele.

Küsimus vajab kajastamist ja edasiarendamist uues üldplaneeringus.

- **8.3.1.13 Ilmatsalu võimla kapitaalremont (Raba tee 2, Ilmatsalu alevik)**

Üldplaneeringus on Ilmatsalu aleviku sotsiaalotstarbelisi maid käsitletud ptk-s 5.8: Põhilise osa praegu valla territooriumil asuvast sotsiaalmaast moodustab ühiskondlike hoonete maa. Ühiskondlikud hooned on valdavalt koondunud Ilmatsalu alevikku, kus paiknevad riigi haridus- ja sotsiaalasutused, samuti omavalitsuse omandis olevad hooned. Valla sotsiaalmaade senine maakasutus säilib täies ulatuses.

Küsimus vajab kajastamist ja edasiarendamist uues üldplaneeringus.

- **8.3.1.16 Spordi-, konverentsi- ja vabaaja veetmise keskuse rajamine (Rahinge supelala)**  
Kajastub valla üldplaneeringus. Keskuse funktsioonid lepitakse kokku koostatava Rahinge supelala kinnistu ja lähiala detailplaneeringuga.

Küsimus vajab kajastamist ja edasiarendamist uues üldplaneeringus.

- **8.3.1.17 Staadioni ehitamine Ilmatsalu Põhikooli (Kooli tee 5, Ilmatsalu alevik) juurde**  
Üldplaneeringus ei ole Ilmatsalu alevikku käsitletud täpsusastmes, mis võimaldanuks määrata eraldi staadioniala, kiigeplatsid jmt.

Küsimus vajab kajastamist ja edasiarendamist uues üldplaneeringus.

- **8.3.1.18 Sõjalis–tehniliste spordialade keskuse väljaarendamine (Kardla polügoon)**  
Üldplaneeringuga kooskõlas, on käsitletud ptk-s 12.8 Endine NL sõjaväeosa polügoon, Kardla linnak. Kardla linnakul on maastikuliste eelduste tõttu head väljavaated saada omanäoliseks spordi- ja vabaajakeskuseks. Alale on kavas rajada krossisõidurajad, luua sportimis- ja õppetreeningkeskus erinevate mootorispori- ja tehnikaalade harrastamiseks (motokross, maastikuratta treeningud, vibu- ja ammulaskmine, paintball, sõjalis-sportlikud tegevused jmt).

Küsimus vajab kajastamist ja edasiarendamist uues üldplaneeringus.

- **8.3.1.19 Haage spordikeskuse rajamine (Haagevälja kinnistu)**  
Üldplaneeringuga kooskõlas Ptk 5.7.7 Haagekülakeskuse mets ja maa. Haage valdavalt korrusmajadest koosneval külasüdamel pole ühist kooskäimise paika ega palliplatsi. Sotsiaalmaa vajadus muutub üha aktuaalsemaks seoses uute elurajoonide tekkega Viljandi maantee ääres Haage ja Pihva külas. Sotsiaalmaaks on planeeritud Kati teest itta jääv väike metsatukk (osa erakinnistust) ja teest läände jääv umbes 2 ha suurune ala - praegune riigi põllumaa. Lisaks mänguväljakutele on Haage sotsiaalmaale kavas ehitada valla lõunaosa teenindav spordi- ja vabaajakeskus.

Küsimus vajab kajastamist ja edasiarendamist uues üldplaneeringus.

- **8.3.1.22 Vorbusemäe puhkeala väljaarendamine**  
Üldplaneeringus käsitletud ptk-s 12.6 Vorbuse mägi: Vorbuse mägi on traditsiooniliselt olnud rahvaspori keskus, kus tegeletakse suusatamise, mägirattasõidu ja orienteerumisega. Mäele ja selle lähialale on algatatud detailplaneering. Vorbuse mäest peab saama aastaringne virgestusala, kasutamiseks vallarahvale ja tartlastele. Maa-alale on 2017.a. kehtestatud detailplaneering.

Küsimus vajab kajastamist ja edasiarendamist uues üldplaneeringus.

HARIDUS. SOTSIAALTEENUSED. ERIHOOLEKANNE

- **8.3.1.2 Ilmatsalu lasteaia (Pargi tee 4, Ilmatsalu alevik) renoveerimine ja juurdeehitus**

Ei ole valla üldplaneeringus käsitletud, vajab käsitlemist uues üldplaneeringus.

- **8.3.1.23 Märja lasteaia ehitamine (Looga tn 15, Märja alevik)**

Ei ole valla üldplaneeringus käsitletud, vajab käsitlemist uues üldplaneeringus.

- **8.3.1.21 Ilmatsalu Põhikooli (Kooli tee 5, Ilmatsalu) renoveerimine ja juurdeehitus**

Ei ole valla üldplaneeringus käsitletud, vajab käsitlemist uues üldplaneeringus.

- **8.3.1.39 Erivajadustega inimestele hooldekodu rajamine Rahinge külla (Kulli tee kinnistud, Rahinge küla)**

Üldplaneeringuga on Kulli teega külgnevale maa-alale planeeritud sotsiaalse suunitlusega tegevusteks sobilik maa. Maa-alale on koostatud detailplaneering.

Küsimus vajab kajastamist ja edasiarendamist uues üldplaneeringus.

#### TEHNORAJATISED. SOOJAMAJANDUS

- **8.3.1.24 Biogaasijaama rajamine Ilmatsallu (Raba tee 4, 4a, Ilmatsalu).**

Teemat pole valla üldplaneeringus pole käsitletud. Tartu Biogaas OÜ rajatud biogaasijaam varustab Ilmatsalu alevikku soojusega alates 2014.a. Vajalik on koostada uus energeetika arengukava kogu uue haldusterritooriumi kohta.

- **8.3.1.4 Ühisveevärgi, kanalisatsiooni ja puhastusseadmete rajamine, II etapp**

Valla üldplaneeringu ptk 14.1.1: Tartu linna vee- ja kanalisatsioonivõrku on kavandatud perspektiivis ühendada Tähtvere ja Tiksoja piirkonnad. Ringvõrguna näeb üldplaneering ette linna vee- ja kanalisatsioonivõrguga ühendada Kandiküla, Haage ja Rahinge külad, samuti Loku paisjärve ümbruse elamud ning Märja aleviku.

Ülejäänud ühise veevärgiga ühendatud asulates on prioriteediks vana veetorustiku renoveerimine veekadude vähendamiseks ja vee tarbimistingimuste (kvaliteedi- ja surveprobleemid) parandamiseks Samuti vajavad renoveerimist või rajamist linna kanalisatsioonisüsteemi kaasamata jäävate asulate reovee puhastusseadmed (Vorbuse, Tähtvere ja Rõhu küla).

Vorbuse asulas renoveeritakse reoveepuhasti ja rajatakse vee- ja kanalisatsioonikollektor, mis teenindab piirkonda linna võrkude väljaehitamiseni. Valdkond vajab kajastamist ja edasiarendamist uues üldplaneeringus.

- **8.3.1.14. Sademevee kanalisatsiooni rajamine Märja alevikku**

Valla üldplaneeringust lähtuvalt on sademevee kanalisatsiooni väljaehitamine hädavajalik suurte asfaltpindade ja ehitusaluste pindadega piirkondades, alevikes, hajaasustuses uute tootmisalade (laudad, töökojad, tootmis- ja laohooned) kasutuselevõtul. Valdkond vajab kajastamist ja edasiarendamist uues üldplaneeringus.

Esimees

Esitab: **linnaavalitsus, 06.02.2018 istungi protokoll nr 10**

Ettekandja: **Indrek Ranniku**



## **Õiend**

**Tartu Linnavolikogu I "Informatsioon Tartu linna ning endise Tähtvere valla üldplaneeringu ülevaatamisest Tartu maakonna arengustrateegia 2014-2020, arengustrateegia "Tartu 2030", Tartu linna arengukava aastateks 2018-2025 ja Tähtvere valla arengukava aastateks 2013-2025 eesmärkide ja ülesannete osas" juurde**